

Sygn. akt V CSK 288/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa M. T.

przeciwko A. W.-S. i B. I.-S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 marca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 30 stycznia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) przyznaje adwokatowi K. M. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 1000,- (jeden tysiąc) złotych tytułem wynagrodzenia, powiększonego o podatek VAT, za udzielenie powodowi nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 stycznia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w O., którym oddalono powództwo o zadośćuczynienie i odszkodowanie. Postępowanie dotyczyło opinii sporządzonej przez pozwane, jako biegłe z dziedziny psychiatrii, w postępowaniu karnym. Stwierdzała ona poczytalność powoda, mimo występowania u niego wieloprzyczynowych zaburzeń osobowości. Powód oparł swoje żądanie na twierdzeniu, że opinia ta naruszyła jego dobra osobiste w postaci czci, godności i dobrego imienia. Stanowiska tego nie podzieliły jednak sądy obu instancji, których zdaniem nie można było stwierdzić, by opinia, zarówno z uwagi na swoją rolę w postępowaniu karnym, jak i ze względu na sposób sformułowania zawartych w niej ocen, mogła stanowić naruszenie dóbr osobistych powoda.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez powoda, który zarzucił mu naruszenie: art. 382 k.p.c. przez brak uzupełnienia postępowania dowodowego poprzez wysłuchanie go w charakterze strony; art. 227 w związku z art. 233 § 1 i art. 382 k.p.c. przez brak rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, który doprowadził do oddalenia wniosku o wysłuchanie go w charakterze strony oraz o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków; art. 209 w związku z art. 177 § 1 pkt. 5 w związku z art. 386 § 2 k.p.c. przez przeprowadzenie rozprawy i wydanie wyroku pod nieobecność powoda (mimo braku wniosku w tym zakresie ze strony powoda lub pozwanych); art. 386 § 4 w związku z art. 328 § 2 k.p.c. przez nierozpoznanie istoty sprawy wyrażające się w oparciu orzeczenia wyłącznie na kserokopii opinii sporządzonej przez pozwane, bez uzupełnienia jej o dalsze dowody; art. 379 pkt 5 w związku z art. 378 § 1 w związku z art. 386 § 2 k.p.c. przez pominięcie nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji wynikającej z pozbawienia powoda możliwości udziału w rozprawach; art. 5 w związku z art. 378 § 1 i art. 386 § 2 k.p.c. przez brak udzielenia powodowi pouczenia co do możliwości złożenia ponownego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Na tej podstawie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz orzeczenia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Brak jest zwłaszcza podstaw, na które powołał się skarżący: nieważności postępowania oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Pierwsze z tych twierdzeń w oczywisty sposób nie może - w zakresie wskazanym przez skarżącego - stanowić podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie ulega bowiem wątpliwości, że przesłanka, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., odnosi się jedynie do nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji - co znajduje potwierdzenie w konsekwentnej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego (por. m.in. postanowienia: z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, nie publ. oraz z dnia 7 czerwca 2013 r., II CSK 720/12, nie publ.). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie wyjaśnił w żaden sposób, w czym upatruje przyczyn nieważności postępowania, treść zarzutów skargi kasacyjnej pozwala jednak uznać, że wiąże ją z pozbawieniem możliwości obrony swoich praw przez Sąd pierwszej instancji. W konsekwencji, przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w tym zakresie powołana przez skarżącego w sposób nieprawidłowy.

W błędny sposób skarżący uzasadnił także oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przesłanka ta powinna być rozumiana jako zasadność o kwalifikowanym i ewidentnym charakterze, dostrzegalna już na pierwszy rzut oka, bez konieczności prowadzenia złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. oraz z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13, nie publ.).

Uzasadniając twierdzenie o oczywistej zasadności skargi, powód przytoczył wyłącznie część zarzutów sformułowanych w ramach podstaw kasacyjnych, skupiających się na twierdzeniu o braku przeprowadzenia przez Sąd Apelacyjny dostatecznych ustaleń faktycznych. Tak ogólne stwierdzenia, niepoparte jakąkolwiek szerszą argumentacją, nie wystarczają jednak, by uznać, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w opisanym wyżej znaczeniu.

Problemy wskazane przez skarżącego dotyczą kwestii, które ze swej istoty pozostawione zostały w znacznej mierze swobodnej decyzji sądu prowadzącego postępowanie dowodowe. Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, mającym na celu rozwój prawa, porządkowanie praktyki sądowej oraz usuwanie orzeczeń rażąco błędnych. W konsekwencji, jej rozpoznanie nie może poprzestać na kontroli zaskarżonego orzeczenia w zakresie właściwym dla zwyczajnych środków zaskarżenia, w tym apelacji - zaś do takiego właśnie rezultatu zmierza argumentacja powoda. W rezultacie, wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagałoby przedstawienia argumentów za wnioskiem, że Sąd Apelacyjny w rażący sposób przekroczył ramy swobody w prowadzeniu postępowania dowodowego, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania twierdzeń takich jednak brak.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu. O kosztach należnych pełnomocnikowi reprezentującemu powoda z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 461 - tj.). Zostały one zasądzone w wysokości adekwatnej do nakładu pracy pełnomocnika, na który wskazuje treść skargi kasacyjnej.

[aw]

jw